

T R A N S K R Y P C J A
ROZPRAWY PRZED TRYBUNAŁEM KONSTYTUCYJNYM
z dnia 5 września 2023 r.
w sprawie o sygn. K 1/23

Rozprawie przewodniczy Sędzia TK Bartłomiej Sochański.

Przewodniczący:

Otwieram rozprawę przed Trybunałem Konstytucyjnym, w składzie tu obecnym, w sprawie połączonych wniosków:

1. Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego o zbadanie zgodności art. 8 i art. 9 ustawy z dnia 1 grudnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2023 z art. 178 ust. 2 w związku z art. 178 ust. 1 oraz art. 173 i art. 10 ust. 1 Konstytucji przez to, że naruszają gwarancję zapewnienia sędziemu wynagrodzenia na poziomie odpowiadającym godności sprawowanego przez nich urzędu oraz zakresowi ich obowiązków, a tym samym naruszają gwarancję niezawisłości sędziowskiej stanowiącej warunek niezależnego wykonywania funkcji władzy sądowniczej, a także z art. 2 w związku z art. 178 ust. 2 Konstytucji w zakresie, w jakim naruszają zasadę ochrony praw nabytych oraz zaufania do państwa i stanowionego prawa polegającą na zastosowaniu arbitralnego sposobu wyznaczania podstawy wynagrodzeń sędziowskich w 2023 r. oraz z art. 31 ust. 3 w związku z art. 178 ust. 2 Konstytucji w zakresie, w jakim naruszają prawo sędziów do wynagrodzenia odpowiadającego godności urzędu oraz zakresowi obowiązków, rozumiane jako podmiotowe prawo do ustalania wynagrodzenia na podstawie obiektywnych kryteriów, niezależnych od arbitralnej decyzji władzy ustawodawczej;
2. Wniosku Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego o zbadanie zgodności art. 8 ust. 1 i 2 oraz art. 9 ust. 1 i 2 ustawy powołanej w pkt 1 z art. 178 ust. 2 Konstytucji;
3. Wniosku Krajowej Rady Sądownictwa o zbadanie zgodności art. 7, 8 i 9 ustawy powołanej w pkt 1 z art. 2 w związku z art. 178 ust. 1 i 2 Konstytucji, a także z art. 10 w związku z art. 173 Konstytucji i art. 178 ust. 2, art. 195 ust. 2 i art. 64 ust. 1 i 2 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji, jak również z art. 178 ust. 2 i art. 195 ust. 2 w związku z art. 216 ust. 5 oraz art. 220 ust. 1 Konstytucji.

Na rozprawę stawili się, w imieniu wnioskodawcy, Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego – pan doktor habilitowany Artur Kotowski, członek Biura Studiów i Analiz

Sądu Najwyższego, w imieniu wnioskodawcy, Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego – pan prof. dr hab. Wojciech Sawczyn, członek Biura Orzecznictwa, pan Paweł Maszkiewicz, zastępca Szefa Kancelarii Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego i pani Magdalena Kurek, radca prawny, w imieniu wnioskodawcy, Krajowej Rady Sądownictwa – Sędzia Naczelnego Sądu Administracyjnego, pani dr Anna Dalkowska oraz pan Sędzia Sądu Rejonowego dr Maciej Nawacki, w imieniu Sejmu – pan poseł Marek Ast, w imieniu Prokuratura Generalnego – pan Jerzy Łabuda, prokurator Prokuratury Krajowej. Udział w postępowaniu zgłosił Rzecznik Praw Obywatelskich, w imieniu którego na rozprawę stawiała się pani Anna Kierzkowska Kałka, starszy specjalista w Zespole Prawa Pracy i Zabezpieczenia Społecznego w Biurze Rzecznika Praw Obywatelskich.

Stosowne pełnomocnictwa znajdują się w aktach sprawy. Trybunał informuje, że rozprawa jest transmitowana w Internecie.

Na wstępie chcę zapytać, czy w obecnym stadium postępowania uczestnicy mają wnioski formalne?

Pan Jerzy Łabuda:

Tak, Wysoki Trybunał Konstytucyjny, przed rozprawą w dniu dzisiejszym Prokurator Generalny złożył do Trybunału Konstytucyjnego pismo procesowe.

Przewodniczący:

Za chwilę do tego dojdziemy panie prokuratorze. Znana to jest okoliczność Trybunałowi.

Pan Jerzy Łabuda:

Rozumiem.

Przewodniczący:

Chce zapytać, czy poza tym pismem...

Pan Jerzy Łabuda:

Nie, poza tym pismem nie mam żadnych wniosków.

Przewodniczący:

Czy strony postępowania mają jakieś wnioski formalne?

[pozostali uczestnicy postępowania nie zgłosili wniosków formalnych]

Zatem Trybunał zmuszony jest poinformować strony, po pierwsze, o tym, że w dniu dzisiejszym przed rozprawą wpłynęło pismo, datowane 4 września 2023 roku, pismo procesowe Prokuratora Generalnego. Zarządzam doręczenie tego pisma stronom, wszyscy uczestnicy są obecni dzisiaj, będą państwo mieli się okazję do tego pisma odnieść później.

Myślę, że to pismo zostanie w jakiś sposób doręczone. Może zostać bezpośrednio doręczone... dobrze.

Po drugie, z urzędu zmuszony jestem poinformować państwową, chociaż wydaje mi się, że strony powinny ten fakt znać, że Rada Główna Związku Zawodowego Prokuratorów i Pracowników Prokuratury Rzeczypospolitej Polskiej wniosła o stwierdzenie, że art. 10 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 1 grudnia 2022 roku o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2023 jest niezgodny z zasadą ochrony zaufania obywateli do państwa i stanowionego przez nie prawa i zasadą ochrony praw nabytych, wynikających z art. 2, art. 64 ust. 1 i 2 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji oraz o rozpoznaniu tego wniosku łącznie z tą sprawą, czyli ze sprawą K 1/23. Wniosek ten podlega aktualnie wstępnemu rozpoznaniu pod sygnaturą Tw 3/23.

Trybunał stwierdza, że możliwość połączenia tego wniosku ze sprawą K 1/23, a więc tą sprawą, jest prawnie dopuszczalna. Przedmiotem wniosku Rady Głównej Związku Zawodowego Prokuratorów i Pracowników Prokuratury Rzeczypospolita Polskiej jest bowiem ta sama norma prawna, a syntaktycznie złożona. To jest norma, która określa powinność po stronie adresata normy przeliczania wynagrodzenia wg stawki kwotowej 5.444 zł i 42 gr. Natomiast grupy zawodowe, które pełnią różną służbę w wymiarze sprawiedliwości określone są w 4 kolejnych przepisach – art. 7, 8, 9, które zostały zaskarżone w tej sprawie oraz w art. 10, który odnosi się do prokuratorów i który został zaskarżony pismem związku zawodowego prokuratorów, o którym wspomniałem.

Stąd też na podstawie art. 64 ust. 1 ustawy o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym, Prezes Trybunału Konstytucyjnego może podjąć taką decyzję, aby te dwie sprawy połączyć do wspólnego rozpoznania. Ja poproszę, żeby państwu uczestnikom postępowania doręczono dzisiejsze pismo Prokuratora.

Zarządzam 10 minutową przerwę w rozprawie i proszę, żeby Trybunał udał się na naradę celem rozstrzygnięcia dalszego postępowania.

[Przewodniczący zarządził przerwę o godz. 12.17]

[Przewodniczący wznowił rozprawę o godz. 12.31]

Przewodniczący:

Przerwa na naradę trwała nieco dłużej, przepraszam, że wystawiliśmy państwa cierpliwość na próbę, ale decyzja, którą Trybunał zmuszony był w dniu dzisiejszym podjąć

nie należy do łatwych. Z jednej strony sprawa jest chyba jasna i z pism, które strony przedłożyły Trybunałowi wygląda na dobrze wyjaśnioną, z drugiej strony jest wniosek organizacji zawodowej prokuratorów. Zasady ekonomiki procesowej powodują, że właściwie sprawa dotycząca tego samego przedmiotu kontroli powinna być rozpoznawana łącznie. Chociażby po to, żebyśmy nie musieli powtarzać czynności procesowej, gdyby dołączono do tej sprawy kolejnego uczestnika.

W związku z powyższym, Trybunał upoważnił mnie do zwrócenia się do pani Prezes Trybunału o możliwie szybkie podjęcie decyzji w sprawie ewentualnego połączenia tych spraw albo nie – a to już jest sprawa decyzji Prezes Trybunału. Natomiast biorąc pod uwagę wszystkie okoliczności sprawy Trybunał podjął postanowienie, aby rozprawę odroczyć. Nowy termin zostanie wyznaczony z urzędu, mam nadzieję, że niebawem. Motywy uzasadnienia znajdują państwo w aktach sprawy. Na tym dzisiejsze posiedzenie zamykam, dziękuję bardzo.